

Eurooppalainen junien kulunvalvontajärjestelmä ja kyberturvallisuus

Raideliikenteen kyberturvallisuuden seminaari

3.12.2024

Minä

- Opinnot: Teknillinen korkeakoulu, tietotekniikka (nyk. Aalto)
- KPMG 2007-2018
- Yrittäjä 2019-

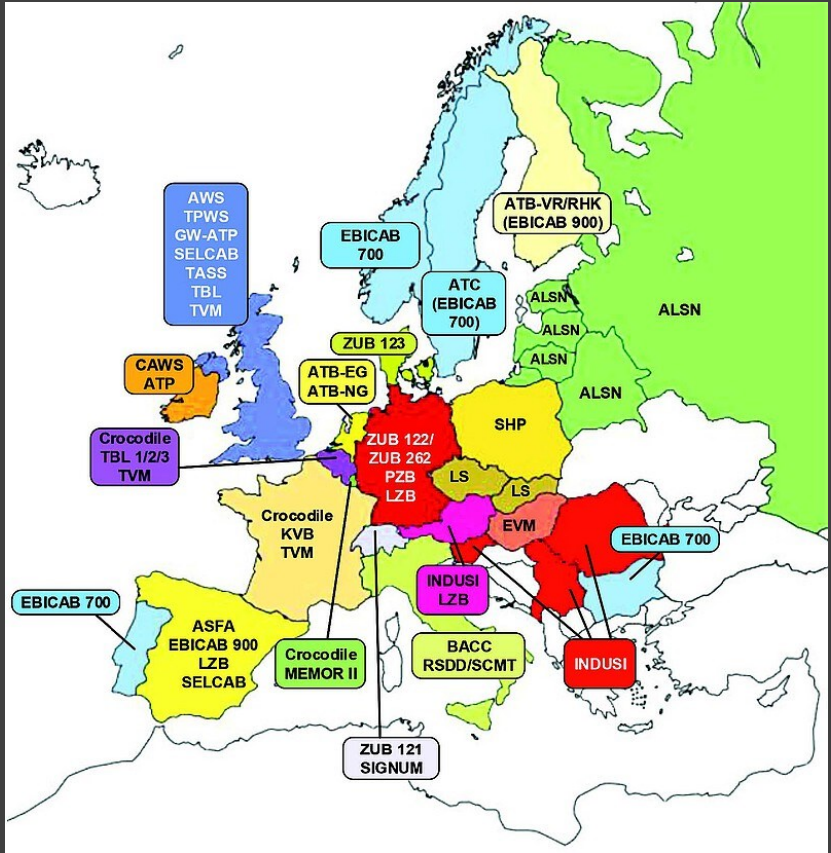
Kokemus

Rautatieympäristö

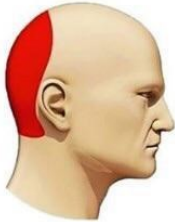

Types of Headache

Migraine

Hypertension

Stress

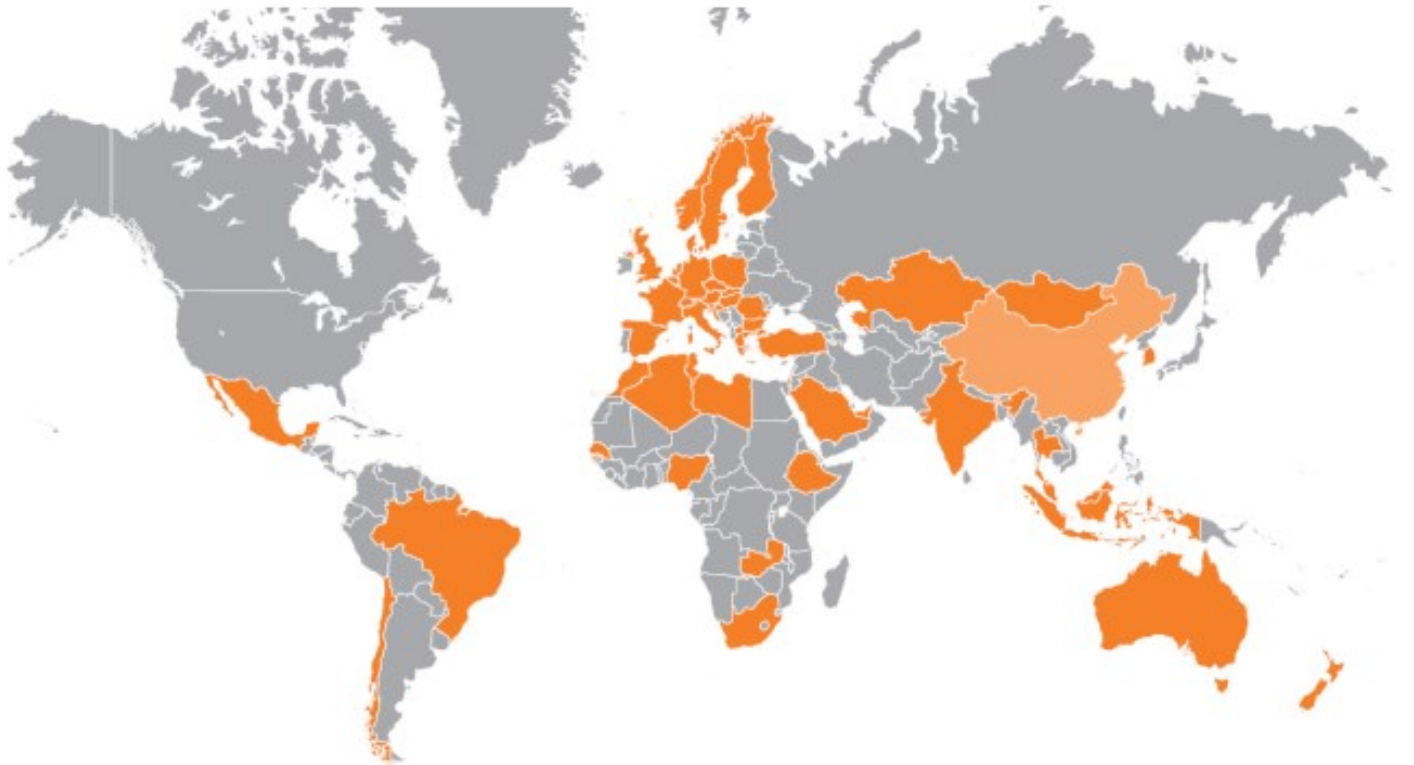

European train control systems

Ennen

Jälkeen

Standardit ja määrittelyt

Eurooppalaiset standardit

- European Rail Traffic Management System
 - European Train Control System
 - Automatic Train Operation
 - Railway Mobile Radio
 - (EULYNX)

ERTMS

ETCS - turvalaitejärjestelmä

ATO – automaattinen junien kulku

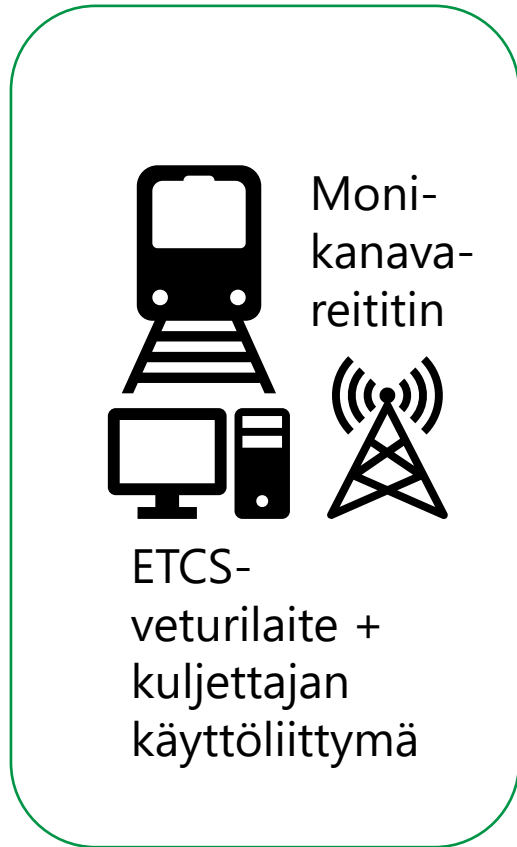
RMR – Junien radioverkko

EULYNX – laiteohjaimet radan varressa

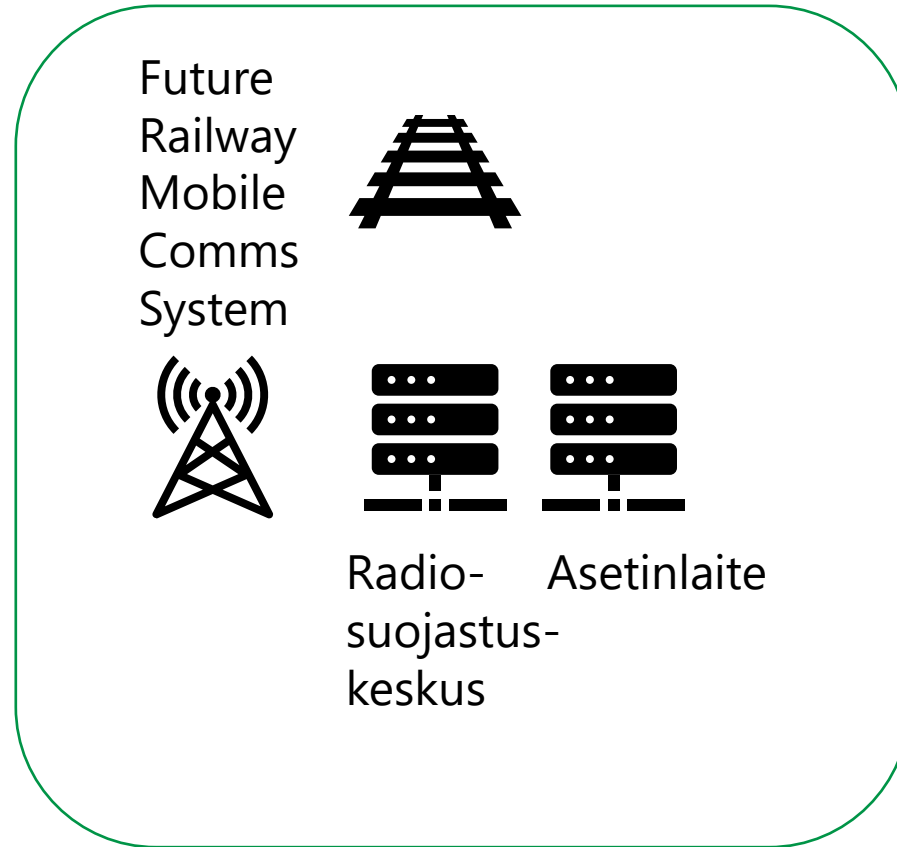
ETCS tasot

- ETCS
 - Turvallisuusjärjestelmä, joka pakottaa yhteensopivuuteen maiden välillä
 - Estää junia ajamasta ylinopeutta tai ajolupaa pidemmälle
- ETCS-tasot
 - Taso 1 – Junat paikallistetaan radan infrastruktuurilla. Opastimet radan varressa.
 - Taso 2 – Junat paikallistetaan radan infrastruktuurilla. Ajolupa saadaan radioverkon yli. Ei opastimia.
 - Taso 2 + HDT (Hybrid Train Detection) – Junat paikallistavat itsensä ja raportoivat sen mobiiliverkon yli. Junien eheyden valvonta junassa. Ajolupa kuten tasolla 2.

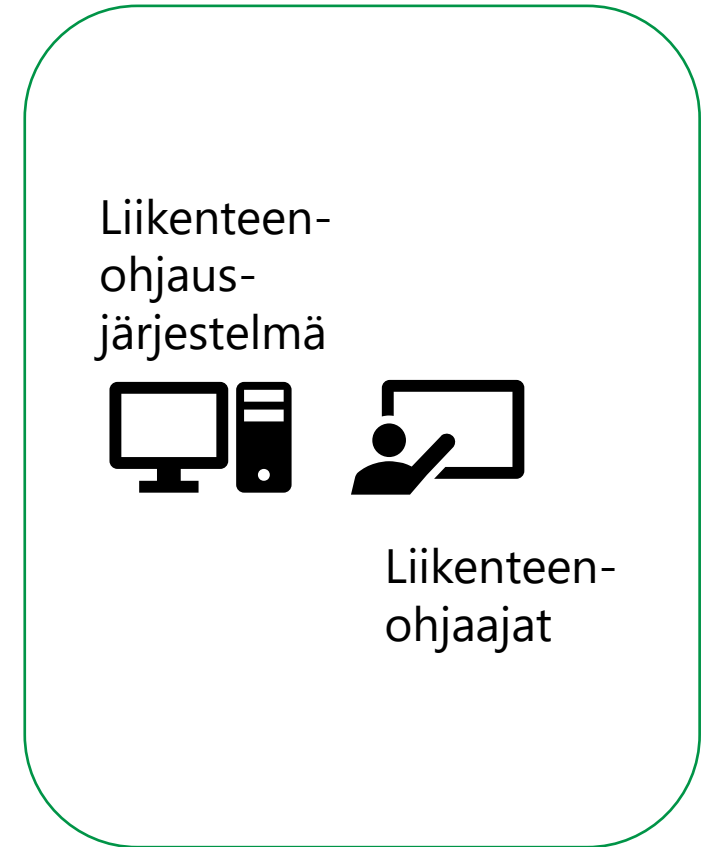
Arkkitehtuuri – yksinkertaistettu

Junakalusto

Keskitetty turvalaitejärjestelmä

Liikenteenohjaus

ERTMS/ETCS uutuuksia

- Radiosuojastuskeskus eli radio block center (RBC)
- Monikanavareititin junassa
- 5G-pohjainen radioverkko FRMCS
 - ...määrittelyt vieläkin kesken
 - Euroopassa vielä GSM-R käytössä
- Uusi arkkitehtuuri
 - Asetinlaitteet voidaan keskittää
 - Mahdollistaa myös hajautuksen useampaan sijaintiin (silti keskitettynä)
- ETCS-veturilaite ja kuljettajan käyttöliittymä

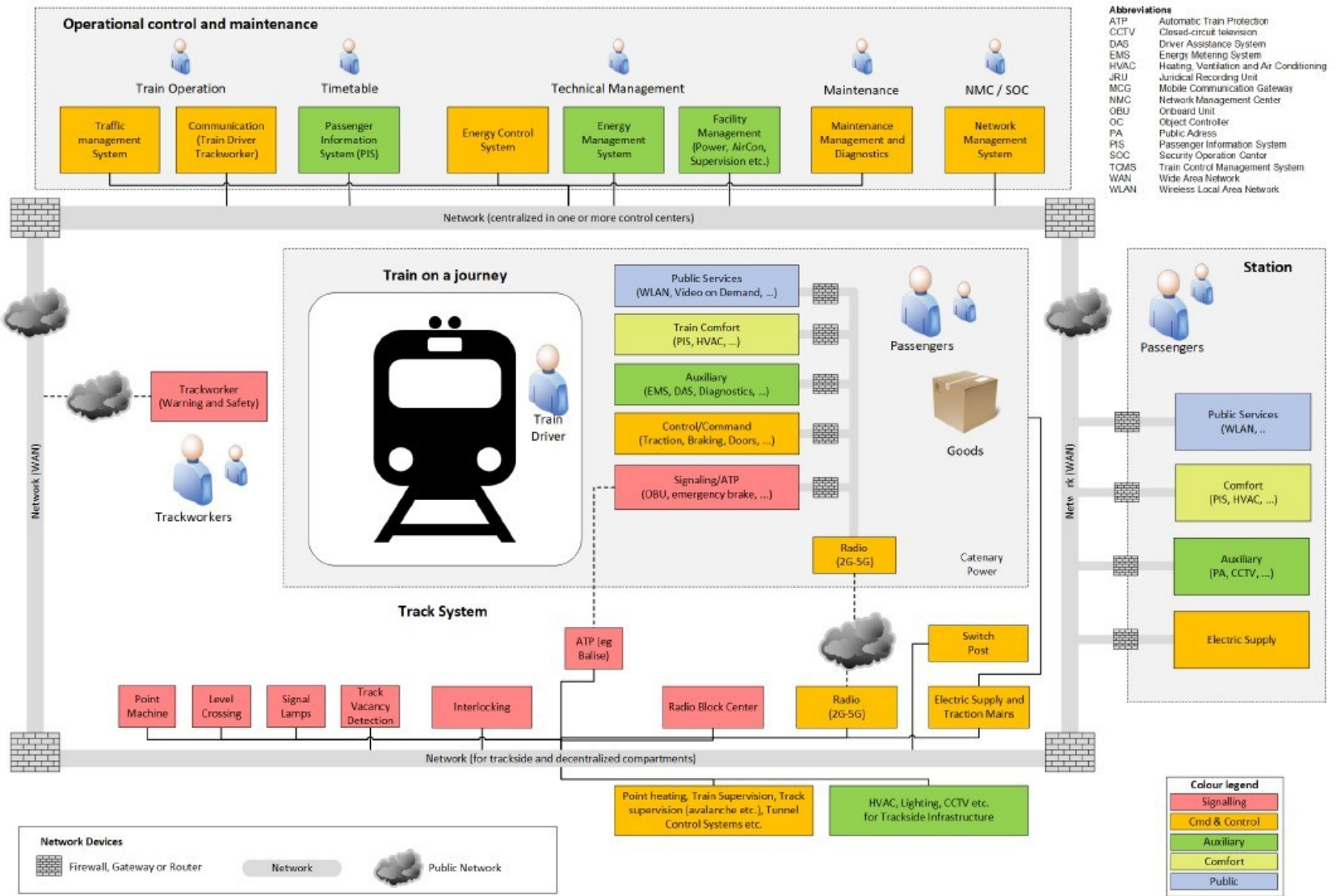
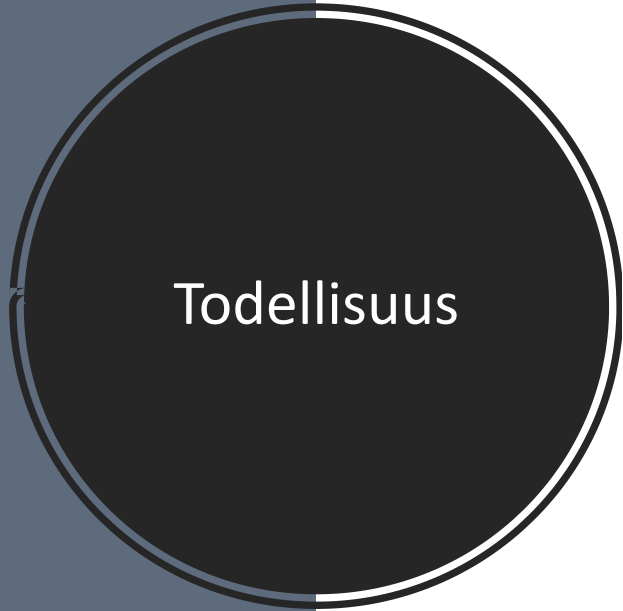
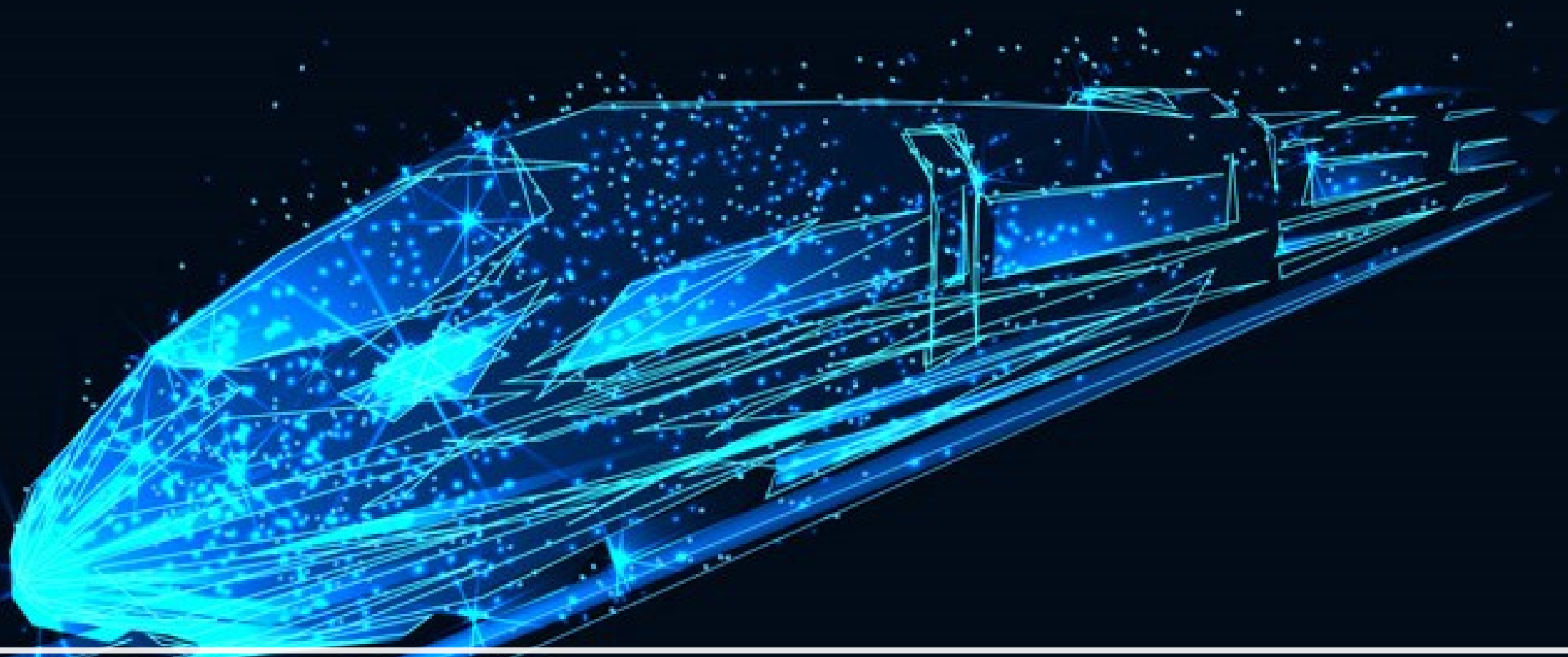

Figure 3 — Railway physical architecture model (example)

Suomen Digirata-projekti

- Tavoitteena lisätä radan kapasiteettia, luotettavuutta ja turvallisuutta
- Suomi menee suoraan ETCS tasolle 2
- Aluksi toteutetaan kansallinen radioverkkoratkaisu
 - Käyttää kaupallisia radioverkkoja
 - Suomessa ei ole GSM-R:ää
 - FRMCS määrittelyt eivät ole valmiina; valmistuminen ja tarjonta markkinoilla epävarmaa
- Tavoitteena ETCS taso 2 + HDT ja puoliautomaattiset junat
- Ensimmäisen radan teknologia ja toteutus on kilpailutettu ja rakentaminen on alkanut, kaupallisessa liikenteessä 2028

Kyberturvallisuus

Kyberturvallisuuden haasteet rautatieympäristössä

- Hajautettu rakenne laajalle maantieteelliselle alueelle
- Radioverkkojen käytössä on paljon riskejä
 - Kaupallisten verkkojen käyttö lisää joitakin näistä
- Junien paikantamisessa on riskejä
- ETCS:n ja muiden teknologioiden määrittelyissä on riskejä
 - 3DES, MD4 ...
 - Salausta ei ole määritelty junien ajolupaviesteille, ainoastaan allekirjoitukset
 - Hätäviestit eivät vaadi edes allekirjoitusta
- Puutteellinen kyberosaaminen yhdistettynä rautatieosaamiseen

Ratkaisut

- Turvallisen kokonaisjärjestelmän suunnittelu
- Standardit ja ohjeet
 - 62443-sarja
 - TS 50701 eli 62443-3-3 opas rautateille
 - Edellistä laajentava, tuleva IEC 63452
 - Standardit kertovat paljon, MITÄ pitää tehdä, mutta eivät välttämättä MITEN
- Sovelletaan IT:n tietoturvaa automaatioympäristössä
 - Turvallinen arkkitehtuuri
 - (Passiivinen) tietoturvan valvonta
 - Haittaohjelmien torjunta ja erikseen hyväksytyt ohjelmistot
 - Keskitetty pääsynhallinta
 - Verkkoliikenteen salaus

Vanha vs. uusi

Siemens Westrace mk. II

vs.

```
labuser01@centoslabvm:/home/labuser01/CCC_Install/LunaClient_10.2.0-111_Linux/64
labuser01@centoslabvm:/home/labuser01/CCC_Install/LunaClient_10.2.0-111_Linux/64
labuser01@centoslabvm:/home/labuser01/openvpn
[root@centoslabvm 64]# java -version
openjdk version "1.8.0_275"
openjdk runtime environment (build 1.8.0_275-b01)
openjdk 64-bit server VM (build 25.275-b01, mixed mode)
[root@centoslabvm 64]# cat /etc/selinux/config
# This file controls the state of SELinux on the system.
# SELinux can take one of three values:
#   enforcing - SELinux security policy is enforced.
#   permissive - SELinux prints warnings instead of enforcing.
#   disabled - No SELinux policy is loaded.
SELINUX=disabled
# SELinuxType can take one of three values:
#   targeted - Targeted processes are protected,
#   minimum - Modification of targeted policy. Only selected processes are protected.
#   mls - Multi Level Security protection.
SELINUXTYPE=targeted
[root@centoslabvm 64]# pwd
/home/labuser01/CCC_Install/LunaClient_10.2.0-111_Linux/64
[root@centoslabvm 64]#
```

Joku Thalesin ratkaisu, joka pyörii CentOS:llä

Esimerkki – Puolustettava arkkitehtuuri

Reference architecture

v.0.8

Threat Landscape

FINAL
14.9.2022

- Paras tapa estää hyökkäykset
- Suunniteltava ja ylläpidettävä
 - Ihmiset ja prosessit tärkeitä ylläpidon kannalta
- Referenssiarkkitehtuuri järjestelmätoimittajille
- Uusien uhkien ja haavoittuvuuksien ymmärtäminen
 - Digiradan uhkaympäristön dokumentointi

Esimerkki – Verkon tietoturvan valvonta

- Pääasiassa passiivista – ei skannausta
 - “Skannaus” on OK, jos se tapahtuu normaalien rajapintojen kautta
- Ymmärrettävä rautatiespesifisiä protokollia ja laitteita
- Ei saa olla intruusiivista
 - Turvallisuus > tietoturva
- Kuinka koko verkko voidaan kattaa?
 - Entä junat?
- Integraatio SIEMin ja SOCin kanssa?
 - Voiko SOC ratkaista hälytykset? Jos ei, kuka muu?

Esimerkki – Kuinka junat voivat luottaa käskyihin?

- Ongelma: Kuinka juna voi tietää, että käskyn lähetti siihen oikeutettu taho?
- Ratkaisu: Avaintenhallintajärjestelmä
 - Jokaisella laitteella (juna / radan varren turvalaite) on avain, jolla viestit allekirjoitetaan
- Ongelma: Kuinka avaimia hallitaan järkevästi?
- Ratkaisu: Verkkopohjainen avaintenhallintajärjestelmä
- Ongelma: Kuinka avaimet pidetään salassa siirron ajan?
- Ratkaisu: Käytetään TLS:ää
- Ongelma: Kuinka varmenteita hallitaan?
- Ratkaisu: Käytetään PKI:tä
- ...kryptografiaa aina alas asti!

Kysymyksiä?

Kiitos!

- IC Security Oy
- Antti Alestalo
- etunimi.sukunimi@icsecurity.fi
- www.icsecurity.fi

